

3369

3. Beh. af Lovf. om Tillægsbevilling for Finantsaaret 1878—79.

3370

Sagen. Dertil kommer endelig, at vi have den ærede Ministers Ord for, at han vil i passende Forhold laane Kapitalen ud til de forskjellige Landsdele. Jeg skal ikke yderligere anbefale, at man lader den givne Bevilling blive staaende; jeg ønsker nemlig saa lidt som den ærede Ordfører at gjøre noget stort Nummer ud af det Gele.

Gulstein-Ledborg: Jeg ser mig ikke iftand til at være enig med det ærede Medlem, der nu havde Ordet. Naanlig maa jeg hvad den Forandring angaar, der er foregaaet med Theatrets Stilling, og som blev staaet fast ifjor, men i Principet allerede var tilbuddt Aaret iforveien, fastholde, at der ikke er foregaaet nogen saadan Forandring i Theatrets Stilling, at dette Forslag fra det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) kan betragtes som den nødvendige Konsekvens deraf; paa ingen mulig Maade. Det er ganske vist, at Theatrets Budget er opført saaledes, at Theatret paa en Maade kan siges at være ophørt som selvstændig Institution; men dermed er paa ingen Maade den Fordring bleven opgivet, at Theatret kan og bør bære sig selv, og senere Aars Budgetter vise ogsaa, at der er Udfigt til at komme det Maal nærmere og nærmere. Naar det Tidspunkt da indtræder, at Theatret balancerer, vil det foreliggende Spørgsmaal faae sin store praktiske Betydning. Det vil da ikke længer være en ren Hofterings Sag, idet disse Udfrag og Renter ikke længere blive betalte af Statskassen, men af Theatret selv, og det har en principiel Betydning, idet der her kommer en principiel Forskjel tilstede. I første Tilfælde, naar Udfragene som nu betales af Statskassen, betales de af Skatteyderne Landet over; betales de derimod af Theatret, der har et Budget, som udviser Balance, saa betales de af det theaterføgende Publikum. Det er en meget væsentlig Forskjel, og denne Forskjel vil man nu udsette og sjerne gennem den givne Bevilling. Ved altsaa at fastholde denne, vil man faktisk komme ind paa at lade Skatteyderne hele Landet over betale, hvad der er Meningen skal betales af det theaterføgende Publikum; men som ifølge den nuværende Ordning betales af Staten i nogle Aar, saalænge Theatret ikke har Balance; men saasnart denne indtræder, vil ogsaa Gjælden blive betalt af Theatret. Bevillingen indeholder altsaa i Virkeligheden dette, at man tager en Byrde fra det theaterføgende Publikum og lægger den over paa det almindelige Publikum. Jeg vil ikke tale

om, at ved Bevillingen borttages den Paamindelse til Theaterbestyrelsen, der ligger i Bestemmelsen om Renter og Udfrag til Sorø Akademi, en Paamindelse om, hvad Theatret har kostet, og hvilke Forpligtelser der i Virkeligheden paahvile det. Man har faaet Forslaget forrige Gang til at gaa ned ved Hjælp af Udfigten til disse velgjørende Laan, der af Kultusministeren skulde uddeles til Smaafolk; men jeg vil sige, at dels er den Sum, hvormed det har dreiet sig, ikke ret stor, og dels finder jeg ikke Tanken saa overordentlig glimrende. Jeg er fuldstændig med til at støtte ethvert Forslag, der gaar ud paa blandt Andet i Form af større eller mindre Gaver eller Laan at hjælpe de Klasser af Befolkningen, der trænge til en saadan Hjælp, naar Uddelingen finder Sted under saadanne Garantier, at vi kunne sig os selv, at den virkelig kommer til Nytte; men jeg tilstaa, at jeg har ikke den ubetingede Tillid til den nuværende høitæredede Kultusminister, at jeg vil lægge saa mange Penge i hans Haand til fuldstændig fri Disposition. Det forekommer mig, at den vedtagne Bevilling er fra denne Forsamlings Side en Konsekvens, og jeg agter derfor ikke at forandre min Stilling til Sagen, men tilraader at stemme for Endringsforslaget og fraraader altsaa Tilslutning til den Tanke, der er kommen frem fra det ærede Medlem fra Aarhus Amts 1ste Valgkreds.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Det vil maaste være nødvendigt, at jeg ret snart vender tilbage til Forhandlingerne i det andet Thing; men jeg kan ikke lade være at gjøre en Bemærkning til, hvad vi nylig hørte af det ærede Medlem for Rjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Gulstein-Ledborg), og jeg vil herfor fremsætte den allerede nu. Forinden kan jeg ikke undlade at udtrykke min Forbauselse over, at det Forslag, som, da vi sidst talte deraf, til Straf for Flere blev kaldet en Gjenganger, og det netop af den ærede Ordfører, nu føres frem igjen og saaledes, at i Spidsen for Forslagsstillerne staar netop den ærede Ordfører. Han er altsaa ikke saa forstræffet for Gjengangere, som man skulde tro efter hans tidligere Udtalelser; naar Omstændighederne kræve det, kommer ogsaa det ærede Medlem med en saadan. Pælen, haaber jeg, nu vil blive rammet gennem det, saa at det aldrig vil komme tillyne mere. Hvad der bragte mig til at tage Ordet, var den bestemte Forsikring af det ærede Medlem for Rjø